

GAZETA LWOWSKA.

Z Dodatkiem tygodniowym i Dziennikiem urzędowym codziennym, tudzież Rozmaitościami co Srody, kosztuje w prenumeracji: Bez poczty: kwartalnie 3 złr. 45 kr., miesięcznie 1 złr. 20 kr. Z pocztą: kwartalnie 4 złr. 30 kr., miesięcznie 1 złr. 35 kr. — Insercyja od wiersza w półkolumnie (drukem garmont) po raz pierwszy 4 kr., następnie po 2 kr. m. k.

Reklamacye są wolne od opłaty pocztowej.

PRZEGLĄD.

Monarchya Austryacka. — Ameryka. — Hiszpania. — Anglia. — Francya. — Belgia. — Włochy. — Niemce. — Rosya. — Turcyja. — Azya. — Doniesienia z ostatniej poczty. — Wiadomości handlowe. — Kronika.

Monarchya Austryacka.

Rzecz urzędowa.

Wiedeń, 21. listopada. Dnia 20. listopada 1857 wyszedł w c. k. nadwornej i rządowej drukarni w Wiedniu i został rozesłany XLV. zeszyt Dziennika ustaw państwa.

Zeszyt ten zawiera:

Nr. 219. Dekret ministerstwa wyznań religijnych i oświecenia z 5. listopada 1857, prawomocny w całym obwodzie państwa, którym się na mocy najwyższego postanowienia z 28. września 1857 regulują stanowczo ferye jesienne tudzież ferye między semestrem zimowym i letnim w c. k. uniwersytetach austryackich.

Nr. 220. Dekret ministerstwa wyznań religijnych i oświecenia z 5. listopada 1857, dla uniwersytetów w Wiedniu, Pradze, Peszcie, Krakowie, Lwowie, Gracu i Innsbruku, którym się na mocy najwyższego postanowienia z 28. września 1857 nakazuje, że według dekretu z 2go października 1855 nr. 172 Dziennika ustaw państwa mogą się zwyczajnie wznioście jurydyczno-politycznego fakultetu na przepisany dla nich w trzecim semestrze kurs historii austryackiej już w pierwszym semestrze swego quadriennium zapisywać i uczęszczać.

Nr. 221. Dekret ministerstwa skarbu z 14. listopada 1857, prawomocny we wszystkich krajach koronnych, względem wypełnienia cesarskiego rozporządzenia z 23. października 1857.

Sprawy krajowe.

Uwiadomienie.

Aby dać schronienie od zimna klasie uboższej jednak nie żebraczej, urządzone zostały we dnie i w nocy ogrzewane przytuliska: w 1szej dzielnicy miasta w domu p. Maryi Ramińskiej pod nr. 903 (na chorążczyźnie) z oddziałami dla obojej płci, w 2ej dzielnicy w domu Izraela Tax pod nr. 652 (przy ulicy grodeckiej) tylko dla mężczyzn.

Później urządzone będą podobne przytuliska w 3ej dzielnicy dla kobiet.

Od Magistratu król. miasta

Lwów dnia 12. listopada 1857.

(Obchód uroczystości imienia Jej Mości Cesarzowej. — Nowiny dworu. — Wiadomości bieżące. — Odwołanie sądu doraźnego w Węgrzech. — Losowanie dawnego długu państwa.)

Wiedeń, 20. listopada. W uroczystość imienia Jej Mości Cesarzowej odbyło się wczoraj nabożeństwo we wszystkich kościołach przedmieść i miasta. — Przedmiejskie teatry były wieczór oświetlone. — Niektóre domy gościnne po przedmieściach obdziały ubogich gmiłą jadem i napojem.

— Jego Cesarzew. Mość Arcyksiążę Franciszek Karol uda się temi dniami do Pragi.

— Odjazd hrabiego Flandryi jest oznaczony na jutro.

Jego Excelencya minister handlu Toggenburg udał się wczoraj w towarzystwie kilku wyższych urzędników z ministeryalnego bióra handlowego do Pesztu i Debreczynu na inurgacyę kolei żelaznej nad Cisą z Szolnoku do Debreczynu.

— J. M. najdosłojniejszy Arcyksiążę jeneralny gubernator Węgier odwołał sąd doraźny w komitatach Abauj-Torna i Zemplen. Jestto dowód, że w obudwu tych komitatach powrócił pożądany stan spokoju i bezpieczeństwa.

— Według postanowień najwyższego patentu z d. 21. Marca 1818, odbędzie się dnia 1. grudnia b. r. o godzinie 10. przed południem uzupełniające losowanie dawnego długu państwa w przeznaczonym lokalu przy ulicy „Singerstrasse“ w domu bankowym. Bezpośrednio potem odbędzie się 8me losowanie węgierskich obligacyi kolei żelaznej i 22gie losowanie seryi pożyczki loteryjnej z 1839 roku.

Ameryka.

(Polożenie finansowe. — Doniesienia z Meksyku. — Wiadomości bieżące.)

Okreś „North Star“ przywiózł nowojorską pocztę z 31. października. Stosunki pieniężne i handlowe polepszyły się cokolwiek. Również pomysły stan przybrały banki w Nowym Orleansie; ale ze znaczniejszych dystryktów fabrycznych nadechodzą smutne doniesienia o licznem odprawianiu robotników. Nawet w Nowym Jorku byli zmuszeni pierwsi fabrykanci wstrzymać wypłaty. — *New-Jork-Herald* pisze: Nie ulega żadnej wątpliwości, że na targowicy pieniężnej panuje lepsze usposobienie. Banki są przepelnione pieniędzmi, ale nie chcą dawać zaliczek na papiery komercyjne. Główne zatrudnienie tych banków zależy obecnie na tem, ażeby uregulować swoje na różnych drogach protestowane papiery. Rimessy z Kalifornii za miesiąc październik przypadają niemal w tej porze, i nadejdą bez wątplenia tego tygodnia. Przeczo otrzymamy jeszcze najmniej 1¼ miliona dolarów, tak, iż banki ogłoszą w przyszły poniedziałek powiększenie zasobu gotówki w ogóle o 2½ milionów dolarów. Otrzymują codziennie złoto od swych depozytaryuszów, i nie jest niepodobna do prawdy, że w przyszły poniedziałek będą mogły wykazać specjalną rezerwę całych 13 milionów dolarów.

Depesza z Nowego Orleansu z 28. października mówi: „Nie możemy dziś donieść o żadnej zmianie stanu finansów; wszystko wygląda tak smutno, jak przedtem.“

Ażeby zapobiedz popełnionym podczas wyborów bezprawiom, ogłoszono w mieście Baltimore stan obłężenia.

Na odbytych 29. w Nowym Jorku wielkim meetyngu demokratów chwalono politykę gubernatora Walker w Kansas, i ujmowano się za zmianą istniejących ustaw bankowych.

Na Hawanę nadeszły wiadomości z San Jose (Kosta Rika). Jenerał Canas odjechał w dyplomatycznej misji do Nikaraguy. Stosunki nie były przyjaźne, i obawiano się nowego starcia.

Najświeższe listy z Meksyku sięgają po dzień 18go, wiadomości z Vera-Cruz po dzień 21go. Utworzono nowy gabinet. Powstańcy na południu byli pobici, i wielu z nich poległo. W stolicy odkryto znaczny spisek, a na czele jego znajdował się exprezydent jenerał Salas. Dzienniki radykalne powstają na prezydenta Commonfort za jego zdanie względem zniesienia cła wywozowego od tytoniu i tabaki; lecz dały mu trzy państwa wotum zaufania z oświadczeniem, iż gotowe są powierzyć mu nadzwyczajne pełnomocnictwo, dopokąd nowy rząd dostatecznie się nie ustali.

Hiszpania.

(Manifest Królowy Krystyny. — Wnioski na przyszłe Kortezy. — Amnestya w projekcie.)

Madryt, 11go listopada. Dzienniki wyrażają się pochlebnie za manifestem Królowej Krystyny. Sposób w jaki jest ułożony przynosi zaszczyt obudwu autorom, panom Cortina Gonzales a Ceredo i Diaz Perez. Zbijając rozliczne zarzuty, wnoszone przeciw Królowej, przytacza manifest między innymi certyfikat arcybiskupa z Toledo w dowód, że Królowa Krystyna poszła za męża za Księcia Rianzares d. 12. października 1844, tj. w epoce kiedy rewolucya pozbawiła ją już regencyi, obowiązków opiekuńczych i pensyi wdowej. Co do reformy konstytucyi w r. 1852 wyraża się manifest bardzo obszernie. Królowa Krystyna miała oświadczyć p Bravo-Marillemu, że według sił swych będzie sprzeciwiać się zamierzonej reformie, bo tron jej córki spoczywa na instytucjach liberalnych, i ztąd też musiałby się zachwiać na swych pastwach, gdyby idea absolutyzmu odniosła zwycięztwo za pomocą reform konstytucyjnych. Królowa zagroziła nawet w razie przeprowadzenia zamierzonej reformy sprzedać cały swój ruchomy majątek w Hiszpanii i wyjechać za granicę. Co zaś do udziału Królowej w rozmaitych przedsiębiorstwach przemysłowych, to stara się dowieść manifest, że wielu innych monarchów postępowało w podobny sposób, zjednało im to wdzięczność kraju, bo wywarli swem uczestnictwem zbawienny wpływ na powszechny rozwój przemysłowy. Jeśli zaś Książę Rianzares brał udział w takich przedsiębiorstwach przemysłowych, to korzystał tylko z praw, jakie przysługują każdemu Hiszpanowi bez wyjątku. W ogóle możnaby powiedzieć, że manifest ten rehabilituje zupełnie Królowę Krystynę w obec opinii publicznej.

— Minister spraw wewnętrznych wygotowuje wnioski ustaw administracyjnych, nad którymi naradzać się mają Kortezy. Sąto

wnioski co do rady stanu, deputacyi prowincjonalnych, gubernatorów i municypalności. Także i nowa powszechna ustawa wyborcza ma przyjść pod obrady Kortezów.

— Rząd postanowił znieść wszystkie wyroki banicyi.

Anglia.

(„Globe“ o obecnym systemie bankowym. — Zwołanie parlamentu. — Misja Księcia Hohenohe do Berlina. — Nowe wojska do Indyi. — Powołanie oficerów na urlopie. — Reformy parlamentu w projekcie. — Przyspieszenie poczty indyjskiej.)

London, 17. listopada. W związku z bliskim zebraniem się parlamentu pisze dziennik *Globe* w jednym z swych artykułów wstępnych! „Spodziewają się z pewnością, że obecny system bankowy pójdzie pod ścisłe rozpoznanie co do swej praktycznej stosowności. Bardzo wiele osób potępia zawzięcie system dawniejszy, a nie umie bynajmniej wymyśleć coś lepszego na jego miejsce. — W Lombard-Street ożywiła się na nowo targowica pieniędzy, a powszechne zaufanie wzrasta co raz widoczniej. Jak slychać panuje wielki ścisk przy banku, i miała już nawet nastąpić dalsza emisya not nad oznaczoną liczbę prawną.“

— Wydany wczoraj nadzwyczajny dodatek do urzędowej *London Gazette* zawiera już proklamacyę królewską, która „dla różnych ważnych powodów“ zwołuje parlament na dzień 3. grudnia „aby załatwić różne ważne i nagłe sprawy.“

— *Court. Journal* donosi, że Książę Wiktor Hohenohe udaje się temi dniami w pewnej szczególnej misyi angielskiej do Berlina. Dworowi angielskiemu chodzi o niektóre zmiany w zapowiedzianych uroczystościach weselnych najstarszej Królowej, wywołane zgonem Księżny Nemours. Smutny ten wypadek nie odwlecze, jak upewnia dziennik nadworny, samego obrzędu ślubnego przyszłego stadła królewskiego, ale pociągnie za sobą niektóre niezbędne zmiany w uroczystościach weselnych, które jak wiadomo miały się rozpocząć z dniem 21. b. m.

— J. M. Królowa przyjdowała we własnej osobie wczorajszej tajnej radzie ministeryalnej w Windsorze, na której zapadła uchwała zwołać niezwłocznie parlament.

— W ostatnich dniach zeszłego tygodnia odeszło do Indyi 3.500 świeżego żołnierza.

— Po otrzymaniu ostatniej poczty indyjskiej wyszedł rozkaz naczelnego dowództwa armii, aby wszyscy oficerowie z pułków indyjskich, którzy na urlopie bawią w Anglii, powracali niezwłocznie do głównej kwatery swych korpusów. Okręt „Georgs Marschol“ odpłynął wczoraj w Gravesend do Kalkuty, wioząc z sobą 600 żołnierza piechoty i jazdy.

— Kilku liberalnych członków parlamentu, mianowicie Roebuck, Miall, Marley, Aywton i sir John Shelley i inni odbyli przed kilką dniami naradę, aby się porozumieć wspólnie, jakimi środkami da się przeprowadzić najstosowniej reforma parlamentu. Narada ta nie była publiczną, slychać jednak, że następujące zapadły na niej uchwały: Rozszerzenie praw wyborczych, tajne głosowanie jak w australiskim parlamencie kolonialnym, zniesienie kwalifikacyi własności u członków Izby niższej (tj. 300 funt. szter. rocznego niezawisłego dochodu u reprezentanta miasta a 600 u reprezentanta hrabstwa) nakoniec nowy podział okręgów wyborczych, aby w lepszy stosunek wprowadzić liczbę wyborców z liczbą wybranych członków parlamentu. Taki jest program stronnictwa reformy parlamentarnej, nie mają jednak zamiaru sprzeciwiać się z zasady rządowemu bilowi reformy, jeśli go wnieśnie ministeryum z swej strony.

— Dziennik *Economiste* potwierdza wiadomość, że od pierwszego stycznia zacznie poczta indyjska cztery razy na miesiąc przychodzić do Suez. Towarzystwo *Peninsular and Oriental* wysłało już potrzebną liczbę paropływów do Suez a między innymi i świeżo zbudowany okręt „Nemesis“, który wszystkie inne przewyższa w lekkości i pospiechu.

Francya.

(Wiadomości z Compiègne. — Narada bankowa. — Minister Fould do Londynu. — Imieniny Królowej. — Towarzystwo dowcipu francuskiego. — Wyroki assysów w Aisne. — Bióra arabskie. — Doniesienia z Senegambii, z Syngapory i Turcyi.)

Paryż, 17. listopada. Hrabia Walowski i reszta zaproszonych trzeciej kategorii powrócili dziś z Compiègne do Paryża. — Dwór sam opuścił zamek myśliwski d. 26. b. m.

— Dyrektorowie banku francuskiego zbierają się jutro na walną naradę w sprawie emisji not pięćdziesięciu-frankowych.

— Minister Fould odjechał w misyi finansowej do Londynu.

— *Monitor* donosi: Przedwczoraj w dzień imienia Cesarzowej J. M. Cesarz odbył w parku w Compiègne przegląd tamtejszej załogi. Wieczorem palono ognie sztuczne. Cesarzowa przeznaczyła dla ubogich miejscowych 3000 franków, a i Cesarz udarował hojnie zakłady ubogich i szpitale miasta. W dalszym ciągu podaje *Monitor* szereg nominacyi w galeji sądowniczej.

— Dziś wieczór dana będzie w hotelu Vefoura świetna uczta założycieli towarzystwa do podniesienia francuskiego dowcipu (*esprit français*). Pan Villemessant, redaktor Figara, rozsyłał karty zapraszające, a wszyscy zaproszeni należą do rzędu starszych literatów francuskich.

— Sąd assysów w Aisne zakończył wreszcie rozpoczęte śledztwo kryminalne przeciw osławionemu mordercy Lemaire i jego spółnikom. W procesie występowało 14 oskarżonych i 210 świadków, a szło o 3 morderstwa, 2 podpalenia i 50 kradzieży. Cała ta sprawa

kryminalna wywarła wielkie wrażenie nie tylko w Aisne ale i w Paryżu i Francyi całej, bo Lemaire prowadził kilka lat swe zbrodnicze rzemiosło, a dotychczas niepodobna go było schwytać na gorącym uczynku.

Wiadomo, że pod niepomyślnym wpływem, jaki na opinie publiczną wywarł proces kapitana Doineau, mówiono głośno o bliskim zniesieniu biór arabskich. Następnie jednak tak liczne głosy i powody przemawiały za tą instytucyą, że rząd postanowił zatrzymać ją i nadal, i tylko pewne zmiany przeprowadzi w jej organizacyi. Bióra arabskie powrócą co do swego zakresu działania na dawne nieco skromniejsze stanowisko, określone rozporządzeniem z dnia 1. lutego 1841, a naczelnicy biór postradają swe dzisiejsze pełnomocnictwa. Kapitan Doineau ma być odstawiony do Algieru, dotychczas jednak bawi ciągle w Oranie, gdzie toczył się sąd assysów.

— *Monitor floty* podaje listy z Senegambii, sięgające po dzień 13. października. Polityczny stan kolonii francuskich jest bardzo pomyslny. Falszywy prorok Al Hadzi przestał już niepokoić Francuzów, pobity na głowę postradał całą swą potęgę, a nawet miał dostać się w niewolę wojsk francuskich, jak mówiono w Bakel podczas odejścia najnowszego paropływu pocztowego. Według innych jednak wiadomości uszedł porażony prorok do wsi Dinguiray (Futa-Dialon).

— Według nowszych wiadomości z Senegambii z 24. października miał przewodzeca powstanie Al Hadzi zginąć w walce z Francuzami.

— *Monitor* donosi z Singapora pod d. 29. września: Parowa fregata „Audacieuse“ z baronem Gros i resztą francuskiego poselstwa na pokładzie zawinęła na dniu 28. września do zatoki singaporskiej, a za 3 do 4 dni odpłynęła do Macao.

— Wiadomości z Turcyi są dość niepomyślne. Po wielu punktach kraju zagrażają wybuchy anarchiczne, a stronnictwo starowierców zaczyna podnosić głowę. W obec dzisiejszego położenia Turcyi w stosunkach z innymi mocarstwami europejskimi są wszelkie zaburzenia wewnętrzne w dwójnasób groźniejsze. Rząd turecki życzy sobie, aby w miejsce Aali Baszy brał udział w konferencyach paryskich Fuad Basza, który przepędziwszy dłuższy czas w Księstwach Nad-duńajskich, jest z stosunkami tamtejszemi jak najlepiej obeznany.

— Wiadomości z Pondichery sięgają po d. 12. października. Stan rzeczy w kraju jest bardzo pomyslny, a po wszystkich punktach panował spokój niezakłócony.

Belgia.

(Książę Joinville w przejeździe.)

Bruxela, 16. listopada. J. M. książę Joinville przejeżdżał dziś z rodziną przez Bruxelę, i oddawszy wizytę J. M. Królowi w zamku Laeken, odjechał niezwłocznie do Ostendy, zkąd o godzinie 3 w nocy odpłynęła do Anglii.

Włochy.

(Wydalenie emigrantów. — Proces polityczny. — Misja jenerała d'Orgoni.)

— Mimo stanowczego z urzędu zaprzeczenia oświadczenia dziennik *Armonia* ponownie, że królewski rząd sardyński przyrzekł gabinetowi neapolitańskiemu pewną liczbę politycznych emigrantów po części zupełnie wydać, po części zaś pod baczną wzięć nadzór polityczny. W dowód swego twierdzenia przytacza nawet *Armonia* imiona 128 emigrantów, którzy należą do tych dwóch kategorii. Trzynastu z nich pochodzi z Neapolu, 20 z Sycylii, 26 z Lombardyi, 4 z Modeny, 1 z Parmy, 5 z Toskany, a 59 z państwa kościelnego.

Genua, 9. listopada. Sprawa politycznego procesu rozpoczęła się dzisiaj odczytaniem raportu.

Rzym, 6. listopada. Od kilku dni bawi tutaj jenerał d'Orgoni, szef wszech wojsk cesarza birmańskiego. D'Orgoni jest Francuz, jednak włoskiego pochodzenia. Ojciec święty przyjął go bardzo łaskawie, gdyż przybył z prośbą, na której spełnieniu zależy naczelną głowie katolickiego kościoła więcej niż Cesarzowi Birmy i jego posłowi. Naczelnny wódz oświadczył Jego Świątobliwości, że Cesarz Birmy dla dobra jego katolickich poddanych uprasza bardzo o kilku biskupów z Rzymu. Prośbie tej uczyni się zadość. W państwie birmańskim istnieje apostolski wikaryat w Awie i w Pegu, (Pegu jest obecnie pod panowaniem angielskim) z 12toma misyonarzami, i jest powierzony działalności kongregacyi „Oblati di Maria“ zwanej. Ile wiadomo, było w roku 1843 na 3,700.000 poddanych birmańskiego państwa, 2428 katolickich chrześcian spisanych. — Od tego czasu powiększyła się jednak znacznie ich liczba. — Sardyński poseł przy papieżkim dworze margrabia Migliorati powrócił tutaj po dłuższej nieobecności z Turynu.

Niemce.

(Zagajenie sejmku saskiego.)

Drezno, 16go listopada. Uroczystość zagajenia sejmku odbyła się dziś w południe w zamku królewskim. Z mowy od tronu Jego królew. Mości przytaczają dzienniki następujące ważniejsze ustępy:

„Z serdeczną tylko wdzięcznością Bogu możemy rzucić okiem na przeciąg czasu, jaki upłynął od ostatniego zebrania się sejmku.

Wojna, co sroząc się w jednej części Europy, zagrażała unieść i nas, skończyła się szczęśliwie za pomocą boską a umiarkowaniem

wojujących mocarstw. Związek niemiecki nie potrzebował żądać stanowiska, jakie zajął w ciągu boju. Stosunki Saxonii do wszechstronnych państw zagranicznych uzyskały na mocy i przyjaźni.

Wniosek Austrii i Prus, przedłożony zgromadzeniu związkowemu w sprawie konstytucji Księstw Holsztynu i Lauenburga, odpowiedział całe życzeniu, wyrażonemu po kilkakroć ze stro y mojego rządu.

Zawarciem ugody menniczej między państwami związku celnego z jednej a cesarstwem austriackim wraz z księstwem Lichtenstein z drugiej strony, niemniej też postanowieniem ułożenia powszechnego niemieckiego kodexu handlowego poczyniono stosowne kroki, aby na polu stosunków materialnych połączyć ściślej wszystkie kraje niemieckie.

Rosya.

(Depesza okólna księcia Górczakowa.)

Wiadoma depesza księcia Górczakowa do pana Buteniewa nadzwyczajnego posła i pełnomocnego ministra rosyjskiego przy wysokiej Porcie jest dosłownie treści następującej:

„Petersburg 10²² października 1857.

Moście Pauc! Cesarsko-turecki poseł otrzymał zlecenie od swego rządu odczytać i zostawić mi w odpisie depeszę tureckiego ministra spraw zewnętrznych, wydaną w kwestyi Księstw Naddunajskich.

W tym dokumencie, który mam zaszczyt załączyć panu w odpisie, ponawia Aali Basza swe poprzednie oświadczenie, wyrażone w nocy z dnia 14. października 1856, popierając w całej doniosłości swe pierwotne postanowienie co do unii Księstw Naddunajskich bez względu na to, jakie wotum zapadnie w radzie dywanów.

Odpowiedziałem posłowi tureckiemu, że cesarski gabinet rosyjski może w tej mierze wskazać tylko na stanowisko, jakie od samego początku zajmował niezmiennie w tej sprawie. Nie wyrażając się w żaden sposób ani za ani przeciw unii Księstw Naddunajskich i pragnąc jedynie ściślego dopełnienia warunków traktatu pokoju z 30. marca, postanowił gabinet rosyjski wypowiedzieć swe stanowcze zdanie co do przyszłej organizacji Księstw Naddunajskich aż w tej chwili, kiedy będzie zawezwanym sformułować swój sposób widzenia na konferencyach paryskich.

Przekonany, że podobne postępowanie odpowiada ściśle duchowi i osnowie paryskiego traktatu pokoju, nie widzi gabinet rosyjski przyczyny, dla której miałby zbaczać z tej drogi, postanowił też wytrwać na niej do końca.

Wasza Excelencya odczytasz i pozostawisz w odpisie niniejszą depeszę tureckiemu ministrowi spraw zewnętrznych.

Ces. poseł austriacki odczytał mi depesze barona Wenera, która zgadza się we wszystkim z zasadami rządu tureckiego. Udzieliłem też hrabiemu Schechenyi odpowiedzi, nie odmiennej w niczem od oświadczenia, jakie wyraziłem posłowi tureckiemu.

Racz przyjąć i t. d.

Książę Górczakow.

Turcya.

(Najnowsza poczta lewantyńska.)

Konstantynopol, 14go listopada. Paropływem Lloyda: „Jupiter“ nadeszły do Tryestu następujące wiadomości: Omer Basza uda się jutro a najpóźniej pojutrze na Alexandrette do Bagdadu. Telegraf z Konstantynopola do Belgradu nie jest jeszcze otwarty, gdyż urzędnicy nieprzybyli jeszcze do Nissy. Prace około telegrafu z Adrianopola na Salonikę do Aten rozpoczną się dopiero w przyszłym roku. Patriarcha georgryańskich Ormianów podał się do dymisyi.

Ze Smyrny donoszą o bankructwie domu Rogusa Topus z długami 4 milionów piastrow.

Donoszą z Trebizondy pod dniem 8. listopada, że francuski poseł przy dworze perskim baron Pichon odjechał 6go b. m. do Erzerum.

Dziennik *Journal de Constantinople* zaprzecza wiadomość o zerwaniu stosunków Thouvennela z Portą. Ten sam dziennik donosi także, że Omer Basza uda się jutro na Alexandrette i Aleppo do Bagdadu. Jak słychać miała Porta żądać wstrzymania wyroków śmierci w Belgradzie zapadłych. Utrzymują niektórzy, że Thouvennel zachowuje w sprawie Księstw Naddunajskich pojednawczą politykę.

Azya.

(Doniesienia z Indji.)

Dzienniki angielskie podają dalsze depesze i wiadomości z ostatniej poczty indyjskiej. **Bombaj**, 17go października. Plemiona Gogairu przerwali pocztę pomiędzy Lahore a Multanem. Oddziały konnej i innej policji uderzyły na zbójckie bandy i zabiły z nich wiele a pomiędzy tymi naczelnika. Komunikacye zostały znowu przywrócone, i w Pendzabie, wyjąwszy tego jednego wypadku, było wszystko spokojnie. **Azimghur**. Oddział Gurków, 1400 ludzi, uderzył pod dowództwem kapitana Biddena dnia 10. września obok Mundzi w okolicy Azimghuru na powstańców. Nieprzyjaciel został pobity i ze stratą 200 żołnierza z Mundri wyparty. **Dżubulpore**. Przednia straż madraskiej armii miała dnia 25. września potyczkę z powstańcami 52. bengalskiego pułku krajowej piechoty i zabiła z nich 150. Po tej klęsce zamordowali powstańcy porucznika M. Gregora, którego jako zakładnika mieli u siebie. Z Radżputany nie nowego. Dżodporscy powstańcy stoją w znacznej jeszcze sile w Ajah. Mówią, że na miasto Pati nałożyli wielką kontrybucję.

Posilki przebijają się do generała Lawrence. **Mhow i Endora**. Obwód Malwy jest nadzwyczaj wzburzony. Koszary w Shapohwurzach spaliły się. Dhar, Amdzira i Mundlaiser należą do źle myślących. Wojska mhowskie postępują do Sanguru, równocześnie otrzymała armia aurungabaeka rozkaz do marszu na Mhow, aby bronić granicy bombajskiej narażonej na nieprzyjacielskie kroki powstańców Gwalioru. **Prezydencya Bombaj**. W Kandeish i Nasik powstał Bhiłowie, jednak przygotowują surowe środki do przytłumienia takich rozruchów. Dnia 4. października uderzył kolo Sonwuru inspektor policji porucznik Henry na Bhiłow z Nassiku i wyparł ich z zajętej pozycyi, jednak prowadząc żołnierzy do szturm, sam został zabity. W Guzeracie obwarowała się w Maki Kaneta położona wioska Dzunsup palisadami i władzom stawiała opór, jednak rozruchy nierozszerzyły się jeszcze po innych wioskach, i jeden oddział wojska jest w marszu dla poskromienia tych wiosek. Z tym mało znaczącym wyjątkiem zachował się cały Guzerat spokojnie. O 6ciu dnio wym boju ulicznym w Delhach niema jeszcze bliższych wiadomości. Powstańcy bili się z nieustraszoną odwagą; ich straty muszą być znaczne. Na naszej stronie padło 74 oficerów i 1000 żołnierzy w zabitych i rannych. W pałacu zbiegłego wielkiego Moguła, obchodzili Angliacy głośnie okrzykami zwycięstwo nad powstańcami. Wielki Moguła jest już dotychczas wraz z swoją małżonką Bogumą Zanetą Mahalą w więzieniu. Ciąła księżat z królewskiego rodu zostały w Kotwalce, gdzie mordowano naszych rodaków, wystawione i psom i jastrzębiom na pastwę oddane. Stary Król jest jeszcze w więzieniu, jednak — jak prawda że włos jego siwy — tak musi wisieć, na pierwszej szubienicy, głęzi albo na haku, na który da się zarzucić stryczek. W skutek ran otrzymanych umarł generał Nicholson dnia 26. września. Sądzą, że uciekający „Pandzowie“ rzucą się na Oude albo Gwalior. (Tu następuje wykaz imion zabitych i rannych oficerów, równie i doniesienie gubernatora o wzięciu Delhów, gdzie pomiędzy innymi wyraża, jakim sposobem sir H. Lawrence umiał zasłonić armię oblężniczą, przezco zasłużył sobie na publiczną pochwałę i podziękowanie.) O odsieczy Luknowa donosi także rząd bombajski, ale zdaje się, że w Bombaju nie jeszcze nie wiedzą o przykrem położeniu generała Haveloka i Outrama. Rząd, mówi *Telegraph and Courier*, wydał w kilku językach proklamacyę, w której wyznacza na schwytanie Streemunta Dhoondoo Punt Nana Sahiba z Bithuru 50.000 rupii nagrody. Na teraz mamy już jego siostrzeńca w bezpiecznym ukryciu, gdyż w więzieniu Zannah, i spodziewamy się, że na tem samym miejscu ujrzymy i jego stryja.

Według najnowszych doniesień niepotwierdza się jeszcze wiadomość o powtórnym oblężeniu Luknowa armią 50.000 pod dowództwem Nana-Sahiba. Liczba w warowni Saugoru zamkniętych Europejczyków wynosiła dnia 30. września do 700 osób, pomiędzy tymi 500 kobiet i dzieci.

Doniesienia z ostatniej poczty.

Wiedeń, 20. listopada. Uroczyste otwarcie kolei żelaznej z Szolnoku do Debreczyna nastąpiło podług doniesienia telegraficznego wczoraj w obecności najdosłojniejszego Arcyksięcia generał-gubernatora Albrechta i śród radośnych okrzyków ludności.

Medyolan, 18. listopada. Komisya względem wywłaszczenia gruntów pod kolej żelazną z Buffalory jest już ustanowiona. Po stronie sardyńskiej robią przygotowania, by zapelnąć lukę między San Martino i mostem pod Buffalorą. Jeneralny konsul angielski w Wenecyi, p. Harris umarł.

Wenecya, 19. listopada. Tutejsza Izba handlowa oświadcza, że obawy odzywające się tu i ówdzie co do stosunków tutejszej targowicy handlowej i wpływów przesilenia finansowego, są bezzasadne.

Paryż, 18. listopada. Dzisiejszy *Monitor* ogłasza kilka dekrétów cesarskich z awansem i nominacją prefektów, między temi także pana de la Gueronniere, mianowanego prefektem departamentu Wogezów.

Paryż, 19. listopada. Wczoraj wieczór stała renta 3% z początku: 66.95, podniosła się jednak później na wiadomość, że pan Pould odjechał w misji finansowej do Londynu.

Londyn, 18. listopada. Dzisiejsza *Morning Post* donosi: Mowa od tronu nie zapowie żadnego bilu reformy, tylko kilka wewnętrznych ulepszeń; obrady parlamentu będą odnosić się głównie do ustawy bankowej i do finansów indyjskich. — Książę pruski, Fryderyk Wilhelm, przybył tutaj. — Jenerałowie Havelock i Wilson zostali mianowani kawalerami orderu „Bath“.

Londyn, 20. listopada. Dzisiejszy *Times* powiada: Bank otrzymał dziś pół miliona złota australskiego. Irlandya miała zwrócić 50.000 funtów, szterlingów. — Druga próba spazszczenia Leviathana nieudała się.

Turyń, 17. listopada. Wybór ministrów Ratazzi i Lanza na deputowanych niejest jeszcze rozstrzygnięty. Z Turynu i Cagliari wydano znowu emigrantów. Zeszłej nocy został napadnięty dyliżans pod Mogoutą i zrabowano wszystkich podróżnych.

Turyń, 19. listopada. Z 154 znanych wyborów należy 48 do ostatecznej prawej strony; lewa strona ma nielicznych reprezentantów; reszta wyborów należy do różnych odcieni. Hrabia Solaro della Margarita został obrany w czwartym kolegium.

Moguncya, 19. listopada. Szkoda, którą wyrządziła eksplozja prochu, wynosi przeszło milion złr. Podług wiarogodnych po-

dań zginęło: 2 Austryaków, 9 Prusaków, 18 cywilnych osób; ciężko ranionych liczono: 300 osób cywilnych, 95 Austryaków, 74 Prusaków.

Kopenhaga. 18. listopada. Rząd tutejszy wydał w sobotę obszerny memoriał do swoich reprezentantów za granicą względem finansowego stosunku Holsztynu do całej monarchii duńskiej.

Ateny, 14. list. Izby zostały przedwczoraj otworzone. Angielski poseł, p. Wyse, przybył tu z powrotem.

Wiadomości handlowe.

(Targ Ołomuniecki na woly.)

Ołomuniec, 11. listopada. Na dzisiejszym targu znajdowało się 258 sztuk galicyjskich i węgierskich wołów, z których 4 sztuk dla złego gatunku nie sprzedano. Przypędzili mianowicie: Samuel Muschel z Żurawna 78, Felix Frejberger i spółka z Rozdołu 15, Abba Süßmann ze Stryja 34, Mojżesz Medak z Osieka 10, Jakób Schindler z Osieka 10, Filip Frejberger i spółka z Osieka 27, Chaim Faber z Nemałowa 32, Aron Beer z Krosna 17, a w miejscowych partyach 35 sztuk. Ceny nie zmieniły się w ogóle. Najwyższa za parę ważącą 880 H mięsa i 120 H łożu wynosiła 520r. w. w., najniższa 520 H mięsa i 40 H łożu 282r. w. w. Cena przeciętna z 110 sprzedaży wypadła na 364r. w. w. za 680 H mięsa i 65 H łożu.

Kurs lwowski.

Dnia 21. listopada.

	gotówka		towarem	
	złr.	kr.	złr.	kr.
Dukat holenderski	4	52	4	55
Dukat cesarski	4	55	4	58
Półimperyal zł. rosyjski	8	33	8	38
Rubel srebrny rosyjski	1	37 $\frac{1}{2}$	1	38 $\frac{1}{2}$
Talar pruski	1	33 $\frac{1}{2}$	1	35
Polski kurant i pięciozłotówka	1	12	1	13
Galicyj. listy zastawne za 100 złr. } Galicyjskie obligacje indemnizacyjne } 5 $\frac{1}{2}$ Pożyczka narodowa }	78	40	79	20
	78	23	78	53
	82	30	83	30

Kurs giełdy wiedeńskiej.

Dnia 20. listopada o pierwszej godzinie po południu.

Pożyczka narodowa 5% 83 $\frac{1}{2}$ — 83 $\frac{1}{8}$. Pożyczka z r. 1851 S. B. 5% 92 — 93. Lomb. wen. pożyczki z 5% 95 — 95 $\frac{1}{2}$. Obligacje długu państwa 5% 80 $\frac{3}{8}$ — 80 $\frac{3}{4}$, det. 4 $\frac{1}{2}$ % 70 $\frac{3}{4}$ — 71, det. 4% 63 $\frac{1}{2}$ — 63 $\frac{3}{4}$, detto 3% 50 — 50 $\frac{1}{2}$, detto 2 $\frac{1}{2}$ % 40 $\frac{3}{4}$ — 41, detto 1% 16 — 16 $\frac{1}{8}$. Oblig. Głog. z wypłatą 5% 96. — Detto Oedenburgs. z wypłatą 5% 95 — —. Detto Peszt. 4% 95 — —. Detto Medyol. 4% 94 — —. Obligacje indemn. niższ. austr. 5% 88 $\frac{1}{2}$ — 88 $\frac{3}{4}$, detto węgier. 79 $\frac{1}{4}$ — 79 $\frac{3}{4}$, detto galic. i siedmiogr. 78 $\frac{1}{2}$ — 78 $\frac{3}{4}$, detto innych krajów koron. 86 $\frac{1}{2}$ — 87. Oblig. bank. 2 $\frac{1}{2}$ % 62 — 63. Pożyczka loter. z r. 1834 319 — 320. Detto z roku 1839 138 $\frac{1}{2}$ — 138 $\frac{3}{4}$. Detto z r. 1854 108 $\frac{3}{4}$ — 109. Renty Como 16 $\frac{3}{4}$ — 16 $\frac{7}{8}$.

Galic. list. zastawne 4% 80 — 81. Pótn. Oblig. Prior. 5% 84 $\frac{1}{2}$ — 85. — Głognickie 5% 80 — 80 $\frac{1}{2}$. Obligacje Dun. żegluga par. 5% 85 — 85 $\frac{1}{2}$. Oblig. Lloydów (w srebrze) 5% 87 — 88. 3% Prior. obl. tow. rząd. kolei żelazn. po 500 frank. za szt. 109 — 110. Akcyi bank. narodowego 977 — 979. Akcyje c. k. uprzyw. towarzystwa kred. 195 — 195 $\frac{1}{4}$. Akcyje niż. austr. tow. eskomp. 114 $\frac{3}{4}$ — 115. — Detto Budzyńsko-Lincko-Gmundzkiej kol. 233 $\frac{1}{2}$ — 234. Detto pótn. kolei 173 $\frac{3}{8}$ — 173 $\frac{1}{2}$. Detto tow. kol. żel. za 500 frank. 274 $\frac{3}{4}$ — 275. Detto kolei ces. Eliz. po 200 złr. z wpl. 30% 100 $\frac{1}{4}$ — 100 $\frac{3}{8}$. Detto Połud.-północn. niem. komunikacyjnej kol. żel. 98 $\frac{1}{2}$ — 98 $\frac{3}{4}$. — Detto cisiańskiej kolei żel. 100 $\frac{1}{4}$ — 100 $\frac{3}{8}$. Detto Lomb.-wen. kol. żel. 230 $\frac{1}{4}$ — 230 $\frac{1}{2}$. Detto Cesarza Franc. Józ. wschod. kol. żel. 185 — 185 $\frac{1}{2}$. Detto losy tryest. 104 — 104 $\frac{1}{2}$. Detto tow. żegl. parowej 527 — 529. Detto 13. wydania 99 — 99 $\frac{1}{2}$. Detto Lloydów 340 — 345. Peszt. mostu łańcuch. 59 — 60. Akcyje młyna parowego wiedeń. 70 — 71. Detto Pressb.-Tyrnawskiej 1. wydania 19 — 20. Detto 2. wydania 29 — 30. Esterhazego losy 40 złr. 80 $\frac{1}{2}$ — 81. Windischgrätz losy 27 $\frac{1}{2}$ — 27 $\frac{3}{4}$. Waldsteina losy 27 $\frac{3}{4}$ — 28. Keglevicha losy 14 $\frac{1}{4}$ — 14 $\frac{1}{2}$. Ka. Salma losy 41 $\frac{1}{2}$ — 41 $\frac{3}{4}$. St. Genois 38 $\frac{1}{2}$ — 38 $\frac{3}{4}$. Palfego losy 38 $\frac{1}{4}$ — 38 $\frac{1}{2}$. Clarego 38 $\frac{3}{4}$ — 39.

Amsterdam 2 m. 90. — Augsburg Uso 108 $\frac{1}{2}$. — Bukareszt 31 T. 263 $\frac{1}{2}$. — Konstantynopol 31 T. 465 — Frankfurt 3 m. 107 $\frac{1}{4}$ t. — — Hamburg 2 m. 79 $\frac{1}{4}$. — Liwurna 2 m. 105. — Londyn 3 m. 10 — 29. — Medyolan 2 m. 106. — Paryż 2 m. 125 $\frac{3}{4}$. Cesarskich ważnych dukatów agio 10 $\frac{3}{8}$ — —

Napoleons'dor 8 24 — 8 25. Angielskie Sover. 10 36 — 10 37. Imperyal Ros. 8 39 — 8 40.

Telegrafowany wiedeński kurs papierów i weksli.

Dnia 21. listopada.

Oblig. długu państwa 5% 80 $\frac{1}{16}$; 4 $\frac{1}{2}$ % —; 4% —; z r. 1850 —. 3% —; 2 $\frac{1}{2}$ % —. Losowane obligacje 6% —. Losy z r. 1834 za 1000 złr. —; z r. 1839 138 $\frac{3}{8}$. Wiedeń. miejsko bank. —. Węgiers. obl. kamery nadw. —. Akcyje bank 977 $\frac{3}{4}$. Akcyje kolei pótn. 1748 $\frac{3}{4}$. Głognickiej kolei żelaznej —. Oedenburgskie —. Budwajskie —. Dunajskiej żegluga parow. —. Lloyd 529. Galic. listy zast. w Wiedniu — —. Akcyje niższo-austr. Towarzystwa eskomptowego à 500 złr. 578 $\frac{3}{4}$ złr.

Amsterdam l. 2 m. —. Augsburg 108 $\frac{3}{4}$ 3 m. Genua — l. 2 m. Frankfurt 107 $\frac{1}{2}$ 2 m. Hamburg 79 $\frac{1}{8}$ 2 m. Liwurna 105 $\frac{1}{2}$ 2 m. Londyn 10 — 29. 2 m. Medyolan 106. Marsylia —. Paryż 125 $\frac{3}{4}$. Bukareszt 263 —. Konstantynopol —. Smyrna —. Agio duk. ces. 10 $\frac{5}{8}$. Pożyczka z r. 1851 5% lit. A. —; lit. B. —. Lomb. —. 5% niż. austr. obl. indemniz. —. detto galicyjskie 78 $\frac{7}{8}$. Renty Como —. Pożyczka z r. 1854 108 $\frac{3}{4}$. Pożyczka narodowa 83 $\frac{3}{16}$. C. k. austr. akcyje skarb. kolei żelaz. po 500 fr. 276 $\frac{1}{4}$ fr. Akcyje c. k. uprzyw. zakładu kredyt. —. — Hypotekar. listy zastawne 197. Akcyje zachodniej kolei żelaznej — —.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 21. listopada.

PP. Bem Józef, z Uhnowa. — Blum Jan, c. k. pens. kap., ze Stryja. — Duniewicz Edw., z Nowoszyce. — Darowski Włodz., z Krakowa. — James Fitz Gerold, c. k. pens. kap., z Czerniowiec. — Jaworski Mik., z Kobylnicy ruskiej. — Hr. Komorowski Adam, z Konotop. — Obertyński Henr., z Cieleża. — Reindel Ant., c. k. kap., z Wolicy. — Wolańscy Władysław Franciszek i Witold, z Rzepiniec. — Hr. Załuski Józef, z Jasienicy.

Dnia 22. listopada.

PP. Br. Brunicki Lud., z Michałówki. — Dobrzański Erazm Władysław z Woli błazowskiej. — Jakubowski Krzyszt., z Kamieńca. — Kobierzyński Jan, z Czelatycz. — Nahujowski Antoni, z Czernicy. — Rubeżyński Alf., z Stanina. — Stefanowicz Stefan, z Krakowa.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 21. listopada.

PP. Augustynowicz Bolesław, do Książego. — Hr. Cetner Albert, do Podkamienia. — Handler Franc., z Porudna. — Br. Lewartowski Apolina, do Zimnej wody. — Niesolewski Anzelm, do Sokala. — Pomezanski Jędrzej, do Czerezy. — Skrzyński Ksawery, do Krosienka. — Tchórznicki Konstanty, do Sarnek górnych. — Zagórski Alexander, do Podhorzec.

Dnia 22. listopada.

PP. Blum Jan, c. k. pens. kap., do Stryja. — Biliński Fel., do Olszanek. — Biliński Wik., do Romanówki. — Bem Jan, do Brodów. — Bonourkow c. rosyjski radca dworu, do Rosji. — Bal Franciszek, do Tuligów. — Dahne August, do Biszka. — Keszycy Józef, do Dzwiniacza. — Hr. Ostroróg Leon, do Juszkowic. — Pieczykowski Meliton, do Wybranówki. — Reindel Antoni, c. k. kapitan, do Wolicy. — Wybranowski Alex., do Szolomyi.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 20. listopada.

Pora	Barometr w mierze parys. sprowadzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Stan powietrza wilgotnego	Kierunek i siła wiatru	Stan atmosfery
7. god. zrana	333.29	— 5.0°	93.6	południowy sł.	jasno
2. god. popoł.	332.86	— 0.2°	75.1	"	"
10. god. wiecz.	332.56	— 3.1°	88.7	"	pochmurno

T E A T R.

Dziś: „Rękawiczka i Wachlarzyk,” komedia w 3 aktach z francuskiego, przełożona przez autora komedii: Rej z Nagłowic.

Dnia 21go listopada 1857 roku wyciągnięto w c. k. urzędzie loteryjnym wowskim następujące pięć liczb:

20. 89. 66. 83. 1.

Przyszłe ciągnięcia nastąpią dnia 5. i 19. grudnia 1857 r.

KRONIKA.

W dworcu kolei żelaznej w Poczdamie wystawiono rzepę ważącą 23 $\frac{1}{2}$ funtów; ma objętości 35 cali, zatem średnicę jednej stopy, i należy do rodzaju „Oberndorfskich“ rzep; inspektor gospodarczy Schulz zasiał ją i wypielęgnował w dobrach baronowy Kotwitz w Kossar obok Krossna. Rola była na wiosnę drenowana. Pomimo, że „Oberndorfskie“ rzepy znacznej są wielkości, to przecież nieudała się jeszcze żadna do tego stopnia w dobrach Kossar.

— Temi dniami wydarzył się w Kriel szczególny wypadek: gończa suka której zatopiono szczenięta, zakradła się do stajni bydła, i tam ofiarowała się małemu cielęciu za mamkę, a usługi nie były wzgardzone. — Od tego czasu, pisze dziennik „K. Z.“ udaje się suka codziennie do stajni, gdzie cielętko przyjmuje od niej regularnie i z przyjemnością ten datek.

— Przed kilką dniami stał Sepoj przebywający w Anglii przed sądem w Londynie. Dun Mohamet był oskarżony, że wydawał „fałszywe pieniądze.“ — Oskarżyciel aptekarz wytoczył sprawę: Sepoj żądał za 2 penny opium, i zapłacił srebrnym pieniądzem, który mu zmieniano, ale szyling był fałszywy. W kilka dni później płacił powtórnie srebrnym pieniądzem, który znova za fałszywy uznano; a przychodził, ażeby jeszcze raz dogodzić sobie opium.

Tłumacz wyłożył zaskarżenie, na co Indianin w swoim języku długą miał mowę. Dun Mohamet zeznał, że jest Sepojem, ale się szczycił z imienia tego; przybył w posługach białego oficera do Anglii, lecz kapitan postąpił z nim niewdzięcznie, gdyż go oddalił ze służby, której nigdzie niemożt znaleźć, ponieważ przed Sepojem wszędzie zamknięte są drzwi. Szedł spiewając ulicą, ale angielska młodzież, bawiąc się w żołnierza, jakby „powtórnie zdobyć Indye“ porwała go zawsze między siebie i biła bez miłosierdzia. Tak, stał się żebrakiem, a chcąc ożywić w sobie ostatnie wspomnienia za straconą ojczyzną, kupował opium czasami, gdyż uważał w tem nie tyle złego co w wódce, którą upajają się biali; — co fałszować pieniądze tego nie rozumie, bo to umieją tylko Europejczycy, i spodziewa się, że niezetną mu głowy jak jego braciom w kraju rodzinnym. Sędzia na to oświadczył: czarny jest jeden z wałęsów, co w Indjach mordują angielskie kobiety i dzieci, a w Europie trudnią się fałszowaniem pieniędzy aby „zreć“ opium. Te dwie sztuki srebrnych pieniędzy mają być posłane do mennicznego urzędu, którego wyrok rozstrzygnie sprawę Sepoja. Sepoj skrzyżował ręce, złożył na piersiach i wrócił do więzienia.